

SYLABUS
DIAGNOSTYKA PSYCHOPEDAGOGICZNA
PED_DPS_S/N_13_16

Prowadzący : prof. nadzw. dr hab. Jan Grzesiak – wykłady (oraz egzamin)
 Dr Sabina Wieruszewska – Duraj, mgr Małgorzata Chybicka - ćwiczenia

CELE KSZTAŁCENIA

C01	Zapoznanie z terminologią używaną w diagnostyce pedagogicznej i jej zastosowaniem w dyscyplinach pokrewnych oraz istotą, złożonością i uwarunkowaniami procesu diagnostycznego.
C02	Pogłębienie wiedzy na temat metod, technik i narzędzi stosowanych w diagnozie jednostki i grupy wychowawczej.
C03	Kształtowanie umiejętności diagnostycznych w zakresie doboru adekwatnych metod, technik i narzędzi diagnostycznych oraz rozpoznawania i opisu interesujących diagnostę stanów rzeczy, ich ocenę i interpretację celem zaprojektowania oddziaływania zapobiegawczego (profilaktycznego) oraz terapeutycznego (korekcyjnego).
C04	Kształtowanie umiejętności diagnozowania specyfiki funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów zdolnych
C05	Rozwijanie praktycznych umiejętności diagnozowania wstępnej dojrzałości szkolnej dziecka, funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym, a także efektów zastosowania różnorodnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej i form pracy edukacyjno-terapeutycznej oraz współpracy szkół i przedszkoli z instytucjami wspomagającymi rozwój dziecka.
C06	Rozwijanie pozytywnego nastawienia do nabywania wiedzy z zakresu diagnozy pedagogicznej i budowania warsztatu pracy nauczyciela-diagnosty.

WYMAGANIA WSTĘPNE

Student, który rozpoczyna zajęcia z przedmiotu:
<u>wiedza</u> – zna podstawy z zakresu podstaw badań pedagogicznych, psychologiczno-pedagogicznych uwarunkowań procesów edukacyjnych <u>umiejętności</u> – potrafi opracowywać określone narzędzia badawcze adekwatnie do obranych technik badań pedagogicznych; umie analizować i interpretować wyniki badań empirycznych (w tym opublikowane) <u>zachowania i postawy (kompetencje społeczne)</u> – wykazuje aktywność w realizacji indywidualnych i zespołowych działań oraz gotowość do podejmowania działalności badawczej (diagnostycznej)

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Tabela odniesień przedmiotowych efektów kształcenia do efektów kierunkowych i obszarowych

Symbol	Efekty kształcenia dla przedmiotu „Diagnostyka psychopedagogiczna” Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów „Pedagogika”	Odniesienie do efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i społecznych
P_W01	Wyjaśnia pojęcia, uwarunkowania, istotę i złożoność procesu diagnostycznego.	K_W01 K_W03 K_W09 K_W14	H1P_W01; H1P_W03; H1P_W02; H1P_W04; H1P_W05; H1P_W06; S1P_W05; S1P_W03; S1P_W09

P_W02	Rozpoznaje problemy edukacyjne występujące w przedszkolu i szkole, identyfikuje indywidualne potrzeby i możliwości dziecka, a także rozpoznaje objawy zagrożeń i trudności szkolnych.	K_W04 K_W09 K_W10 K_W12 K_W16	H1P_W01; H1P_W02; H1P_W03; H1P_W07; S1P_W02; S1P_W03; S1P_W05; S1P_W06; S1P_W08
P_W03	Nazywa i charakteryzuje specjalne potrzeby edukacyjne dziecka.	K_W01 K_W05 K_W10 K_W15	H1P_W01; H1P_W02; H1P_W03; H1P_W08; S1P_W02; S1P_W03; S1P_W04; S1P_W05;
P_U01	Potrafi dobierać techniki badawcze do diagnozy określonych problemów edukacyjnych.	K_U01 K_U02 K_U03 K_U09	S1P_U01; S1P_U02; S1P_U03; S1P_U04; S1P_U06; S1P_U07; S1P_U08; H1P_U03; H1P_U04; H1P_U06; H1P_U09; H1P_U10
P_U02	Potrafi zaprojektować i przeprowadzić badania diagnostyczne w środowisku edukacyjnym dziecka.	K_U01 K_U02 K_U04 K_U05 K_U09 K_U10 K_U13	S1P_U01; S1P_U02; S1P_U03; S1P_U04; S1P_U06; S1P_U07; S1P_U08; S1P_U11; H1P_U01; H1P_U02; H1P_U03; H1P_U04; H1P_U05; H1P_U06; H1P_U07; H1P_U09; H1P_U13; H1P_U12; H1P_U14
P_U03	Potrafi zdiagnozować wstępną dojrzałość szkolną dziecka, funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym, a także efekty zastosowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej i pracy edukacyjno - terapeutycznej (indywidualizacji nauczania) oraz zbadać efekty współpracy szkół i przedszkoli z instytucjami /stowarzyszeniami/ wspomagającymi rozwój dziecka.	K_U01 K_U03 K_U04 K_U07 K_U08 K_U09 K_U12 K_U14	S1P_U01; S1P_U02; S1P_U03; S1P_U04; S1P_U05; S1P_U06; S1P_U07; S1P_U08; S1P_U10; S1P_U11; H1P_U01; H1P_U02; H1P_U03; H1P_U04; H1P_U06; H1P_U07; H1P_U09; H1P_U10; H1P_U11; H1P_U13; H1P_U14
P_U04	Potrafi dokonać analizy ilościowej i jakościowej oraz interpretacji wyników badań.	K_U01 K_U02 K_U05 K_U06 K_U14	S1P_U01; S1P_U02; S1P_U03; S1P_U06; S1P_U08; S1P_U09; H1P_U01; H1P_U04; H1P_U05; H1P_U11; H1P_U12; H1P_U13
P_U05	Potrafi zaprojektować program pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_U02 K_U03 K_U10 K_U12 K_U13	H1P_U04; H1P_U03; H1P_U05; H1P_U09; H1P_U10; S1P_U01; S1P_U02; S1P_U03; S1P_U04; S1P_U05; S1P_U06; S1P_U07; S1P_U08;
P_K01	Wykazuje aktywność, podejmuje trud i oznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań diagnostycznych.	K_K03 K_K05 K_K06 K_K07	H1P_K03; H1P_K02; H1P_K04; S1P_K02; S1P_K03; S1P_K04
P_K02	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zadań zawodu nauczyciela.	K_K01 K_K03 K_K07 K_K08	H1P_K01; H1P_K02; H1P_K03; H1P_K04; S1P_K01; S1P_K02; S1P_K07; S1P_K03; S1P_K05; S1P_K06

TRĘŚCI KSZTAŁCENIA

WYKŁADY		liczba godzin SS/SN
W01	Funkcje pedagogiki a diagnoza pedagogiczna. Zasady i aspekty diagnostyki pedagogicznej –	1/1

	w cyklu tzw. zegara ewaluacyjnego. Ciągłość i zmiana w obliczu badań diagnostycznych.	
W02	Diagnostyka psychopedagogiczna – struktura sytuacji edukacyjnych w kontekście psychologii uczenia się	1/1
W03	Diagnostyka edukacyjna a profilaktyka i terapia pedagogiczna	1/1
W04	Diagnostyka środowiskowa i opiekuńcza w kontekście diagnozy rozwiniętej	1/1
W05	Diagnostyka psychopedagogiczna w aspekcie psychologicznym (diagnoza aktuarialna versus diagnoza kliniczna) – istota i rodzaje interpretacji	1/1
W06	Diagnostyka pedagogiczna w aspekcie socjologicznym – struktura relacji w zespole podmiotów edukacyjnych	1/1
W07	Jakościowy i ilościowy charakter badań diagnostycznych – metodologiczne aspekty podejścia triangulacyjnego w badaniach sondażowych .	1/1
W08	Diagnosta – ekspert a diagnosta – badacz w pedagogice. Zapobieganie błędom w diagnostyce	1/1
W09	Podstawy diagnozy psychopedagogicznej i profilaktyki pedagogicznej (założenia i cele procesu diagnostycznego, techniki diagnostyczne, modele i poziomy profilaktyki).	1/1
W10	Diagnostyka psychopedagogiczna a edukacja elementarna dzieci. Znaczenie diagnostyki w przygotowywaniu się nauczyciela do zajęć edukacyjnych.	1/1
W11	Diagnoza trudności dziecka w edukacji elementarnej: - narzędzia diagnostyczne, - trudności dydaktyczno-wychowawcze a indywidualizacja w terapii pedagogicznej	1/1
W12	Diagnoza – ewaluacja – terapia pedagogiczna dzieci w kontekście jakości i skuteczności procesów edukacyjnych. Uwarunkowania i struktura procedur diagnozujących i terapeutycznych w edukacji, a zwłaszcza edukacji dzieci (w tym sześciolatków)	1/1
W13	Programy terapeutyczne pod prąd, czyli przeciw dziecku – diagnostyka versus anomie w edukacji	1/1
W14	Specyfika i uwarunkowania poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w kontekście diagnostyki i prawa oświatowego (zadań nauczyciela w tym zakresie)	2/1
ogółem		15/14
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE		liczba godzin S/N
ZP01	Uwarunkowania, istota złożoność problemów procesu diagnostycznego na przykładzie doświadczeń z praktyki edukacyjnej – procesy psychiczne i ich wskaźniki	2/1
ZP02	Rozpoznawanie objawów problemów edukacyjnych, indywidualnych potrzeb dziecka, objawów zagrożeń i trudności występujących u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym – analiza przypadków indywidualnych na gruncie praktyki (w tym praktyki pedagogicznej w szkole)	2/3
ZP03	Projektowanie sytuacji edukacyjnych, dobieranie technik badawczych do diagnozy różnych zjawisk rozwojowych i edukacyjnych – konstruowanie narzędzia badawczego na gruncie diagnozy wstępnej w kontakcie z uczniem – klasą	2/1
ZP04	Próby oceny poziomu rozwoju dojrzałości szkolnej dziecka na podstawie analizy przykładowych wytworów pracy dziecka oraz praktyki pedagogicznej	2/1
ZP05	Analiza i ocena wytworów pracy dziecka z opóźnieniami funkcji percepcyjno-motorycznych na gruncie praktyki pedagogicznej w szkole - przedszkolu	2/1
ZP06	Specyfika funkcjonowania ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Uczeń niepełnosprawny, uczeń przewlekle chory, uczeń z grupy ryzyka dysleksji i dyslektyczny, uczeń z zaburzeniami zachowania, uczeń o obniżonej sprawności intelektualnej, uczeń zdolny. Analiza przykładowych opinii o wynikach badań psychologiczno-pedagogicznych i orzeczeń o kształceniu specjalnym dzieci – oraz terapii dziecka w tym kontekście	4/3
ZP07	Określanie kryteriów analizy – ewaluacji wybranych przypadków obejmowanych diagnozą. Opracowanie narzędzia badawczego do przeprowadzenia diagnozy wybranego obszaru edukacyjnego. Podjęcie prób badawczych w kontakcie z dzieckiem w ramach praktyki pedagogicznej	2/3

ZP08	Praktyczne opracowanie procedury i przeprowadzenie diagnozy / wybranego obszaru edukacyjnego/ - w kontaktach z dziećmi w ramach praktyki pedagogicznej w zakresie: - wstępnej dojrzałości szkolnej dziecka - funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym, powodzeń i niepowodzeń szkolnych - form pomocy psychologiczno-pedagogicznej i form pracy edukacyjno-terapeutycznej/ m.in. indywidualizacji nauczania/ w szkole i przedszkolu dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami - form współpracy szkoły, przedszkola z instytucjami, /stowarzyszeniami/ działającymi na rzecz wspomagania wielostronnego rozwoju dziecka	6/1
ZP09	Projektowanie wariantów programów pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla wybranego obszaru przeprowadzonej diagnozy, w tym dla problemów dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	2/1
ZP10	Analiza ilościowa i jakościowa oraz interpretacja wyników badań w wybranej przestrzeni edukacyjnej. Prezentacja wyników badań - autoprezentacje studenckie (seminarium, wystawy, upowszechnianie opracowań badawczych – debiuty studenckie)	2/1
ogółem		26/16
KONSULTACJE I E-LEARNING		liczba godzin SS/SN
@		4/4
ogółem		45/34

METODY KSZTAŁCENIA

MK01	wykład z elementami dyskusji i ewaluacji
MK02	metoda projektowa
MK03	metoda pokazu multimedialnego
MK04	dyskusja, dyskursy i seminaria
MK05	zadania praktyczne
MK06	studium przypadku indywidualnego

METODY OCENY (ocena formująca, ocena podsumowująca)

OF01	dyskusja podczas ćwiczeń
OF02	obserwacja działań diagnostycznych - w tym projektowania
OF03	zadania i testy samokontrolne
OF04	analiza i autoewaluacja wytworów własnych studenta – autoprezentacje studenckie
OP01	ocena opracowań i wytworów prac badawczych
OP02	kolokwium pisemne z uwzględnieniem treści wykładów oraz zajęć praktycznych
OP03	egzamin pisemny i egzamin ustny

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

	liczba godzin S/N
Godziny kontaktowe z nauczycielem	45/34
Praca indywidualna studenta, w tym:	30/41
• przygotowanie do ćwiczeń w ramach realizowanego zadania	10/15
• przygotowanie do zadania praktycznego	6/8
• studiowanie źródeł związanych z problematyką wykładów	5/7
• analiza literatury podstawowej i uzupełniającej	3/4

• przygotowanie do egzaminu i uczestnictwo w egzaminie teoretycznym i praktycznym	6/7
łącznie obciążenie pracą studenta	75/75

LICZBA PUNKTÓW ECTS

Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje za:	
• udział w zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli i studentów (godziny kontaktowe z nauczycielem)	2/1
• pracę indywidualną	2/2
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3

LITERATURA PODSTAWOWA (do wyboru – w uzgodnieniu z prowadzącymi zajęcia)

1. Jarosz E. Wysocka E., *Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2006.
2. Deptuła M., (red.), *Diagnostyka i profilaktyka w teorii i praktyce pedagogicznej*, Bydgoszcz 2006.
3. Grzesiak J. (red.), *Ewaluacja i innowacje w edukacji. Pomiar i ewaluacja jakości kształcenia*, Wyd. WPA-PWSZ, Kalisz – Konin 2011.
4. Feltham Ian Horton C., *Psychoterapia i poradnictwo*, GWP, Sopot 2013.
5. Kaja B., *Zarys terapii dziecka*, WSP, Bydgoszcz 2002.
6. McWilliams N., *Diagnoza psychoanalityczna*, GWP, Gdańsk 2009.
7. Lepalczyk I., Badura J. (red.), *Elementy diagnostyki pedagogicznej*, Warszawa 1994.
8. Lisowska E., *Diagnostyka pedagogiczna w pracy z dzieckiem i rodziną*, Kielce 2008.
9. Niemierko B., *Diagnostyka edukacyjna*, PWN, Warszawa 2009.
10. Paluchowski W.J., *Diagnoza psychologiczna*, Wyd. Akadem. i Profesjonalne, Warszawa 2007.
11. Skałbana B., *Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne*, Kraków 2011.
12. Stemplewska – Żakowicz K., *Diagnoza psychologiczna*, GWP, Gdańsk 2009.
13. Włoch S., Włoch A., *Diagnoza całościowa edukacji dzieci*, Impuls, Kraków 2009.

Literatura uzupełniająca (do wyboru)

1. Bogdanowicz M., *Ryzyko dysleksji – problem i diagnozowanie*, wyd. Harmonia, Gdańsk 2002.
2. Fleck-Bangert R., *O czym mówią rysunki dzieci. Dostrzeganie i rozumienie zawartych w nich znaków*, Wydawnictwo JEDNOŚĆ, Kielce 2004.
3. Grzesiak J. (red.), *Ewaluacja i innowacje w edukacji. Samoocena i ocena w kształceniu i wychowaniu*, Wyd. WPA- PWSZ, Kalisz – Konin 2009.
4. Grzesiak J. (red.), *Ewaluacja i innowacje w edukacji. Poprawa jakości kształcenia i jej uwarunkowania*, Wyd. WPA- PWSZ, Kalisz – Konin 2012.
5. Kubinowski D., *Jakościowe badanie pedagogiczne. Filozofia, metodyka, ewaluacja*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2010.
6. Masson J., *Przeciw terapii*, Impuls, Kraków 2004.
7. Pilch T. Bauman T., *Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2001.
8. Paluchowski W. J., *Diagnoza psychologiczna. Podejście ilościowe i jakościowe*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2007.
9. Sołtys D. Szmigiel M.K., *Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie diagnozy edukacyjnej*, Wydawnictwo ZamKor, Kraków 2003.
10. Zaczyński W., *Praca badawcza nauczyciela*, Impuls, 2006.
11. Żegnałek K., *Metody i techniki stosowane w badaniach pedagogicznych*, Wydawnictwo WSP TWP, Warszawa 2008.
12. Czasopisma oraz monografie zbiorowe zawierające opracowania o charakterze badawczym w obszarze edukacji, np. *Życie Szkoły, Wychowanie na co Dzień, Nowa Szkoła...*, *Edukacja Jutra*.

KRYTERIA OCENY

A. Kryterium jakościowe

Efekty kształcenia dla przedmiotu	Kryteria kwalifikowania kompetencji studenta w końcowej fazie kształcenia – w zakresie przedmiotu
P_W01	WIEDZA (W) ZAKRES WIEDZY: Student powinien przyswoić wszystkie pojęcia w podstawowym zakresie programu POZIOM WIEDZY: Ocena dostateczna – student operuje wszystkim pojęciami na zasadzie odtwarzania Ocena dst plus - student operuje wszystkim pojęciami z jednoczesną ich egzemplifikacją z literatury lub własnym doświadczeniem Ocena dobra – student dokonuje analizy i syntezy z zastosowaniem pojęć w odniesieniu do sytuacji praktycznych o charakterze typowym Ocena dobra plus - student dość sprawnie dokonuje analiz i syntez z zastosowaniem pojęć w odniesieniu do sytuacji praktycznych o charakterze nietypowym Ocena bardzo dobra – student swobodnie dokonuje analiz i syntez z zastosowaniem pojęć w odniesieniu do sytuacji praktycznych o charakterze nietypowym oraz projektuje własne rozwiązania (twórczość)
P_W02 ...	
P_U01	UMIEJĘTNOŚCI (U) ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI: Student powinien przyswoić wszystkie umiejętności w podstawowym zakresie programu POZIOM UMIEJĘTNOŚCI: Ocena dostateczna – student posługuje się wszystkimi podstawowymi operacjami na zasadzie odtwarzania Ocena dst plus - student operuje wszystkim operacjami z jednoczesnym powoływaniem się na literaturę lub własne doświadczenie Ocena dobra – student dokonuje analiz i syntez operacji praktycznych (w tym słownych) z z jednoczesnym powoływaniem się na literaturę lub własne doświadczenie o charakterze typowym Ocena dobra plus - student dość sprawnie dokonuje analiz i syntez operacji praktycznych (w tym słownych) z z jednoczesnym powoływaniem się na literaturę lub własne doświadczenie o charakterze nietypowym Ocena bardzo dobra – student sprawnie dokonuje analiz i syntez operacji praktycznych (w tym słownych) z jednoczesnym powoływaniem się na literaturę lub własne doświadczenie o charakterze nietypowym oraz konstruuje własne rozwiązania
PS_U02 ...	
P_K01 P_K02	ZACHOWANIA I POSTAWY (Z) Zakres kompetencji: Student powinien przejawiać w swoich zachowaniach werbalnych i pozawerbalnych wszystkie cechy wymagane od odpowiedzialnych (i kompetentnych) nauczycieli – w zakresie programu przedmiotu (W TYM OBECNOŚĆ PODCZAS ZAJĘĆ) Poziom kompetencji: Ocena dostateczna – student przejawia w stopniu zasadniczym wszystkie cechy wymagane od odpowiedzialnych (i kompetentnych) nauczycieli – w odniesieniu do motywacji działania, kontaktów z uczniami i nauczycielami oraz sądów i nastawień do ról - zadań edukacyjnych Ocena dst plus - student przejawia w stopniu zadowalającym wszystkie cechy wymagane od odpowiedzialnych (i kompetentnych) nauczycieli – w odniesieniu do motywacji działania, kontaktów z uczniami i nauczycielami oraz sądów i nastawień do ról - zadań edukacyjnych z jednoczesnym powoływaniem się na literaturę lub własne doświadczenie Ocena dobra – student przejawia w stopniu wysokim wszystkie cechy wymagane od odpowiedzialnych (i kompetentnych) nauczycieli – w odniesieniu do motywacji działania, kontaktów z uczniami i nauczycielami oraz sądów i nastawień do ról - zadań edukacyjnych z jednoczesnym dokonywaniem analiz i syntez operacji praktycznych (w tym słownych) i powoływaniem się na literaturę lub własne doświadczenie o charakterze typowym Ocena dobra plus - student przejawia w stopniu wyróżniającym wszystkie cechy wymagane od odpowiedzialnych (i kompetentnych) nauczycieli – w odniesieniu do motywacji działania, kontaktów z uczniami i nauczycielami oraz sądów i nastawień do ról - zadań edukacyjnych z jednoczesnym dokonywaniem analiz i syntez operacji praktycznych (w tym słownych) i powoływaniem się na literaturę lub własne doświadczenie o charakterze nietypowym

	Ocena bardzo dobra – student przejawia w stopniu szczególnie wyróżniającym wszystkie cechy wymagane od odpowiedzialnych (i kompetentnych) nauczycieli – w odniesieniu do motywacji działania, kontaktów z uczniami i nauczycielami oraz sądów i nastawień do ról- zadań edukacyjnych z jednoczesnym dokonywaniem analiz i syntez operacji praktycznych (w tym słownych) i powoływaniem się na literaturę lub własne doświadczenie o charakterze twórczym (projektuje wariantowe własne rozwiązania na gruncie diagnostyki).
Wskaźnik syntetyczny E:	Z uwagi na to, że w planie studiów przedmiot ten jest realizowany w formie wykładowej, a także ćwiczeniowej w powiązaniu z systemem praktyki pedagogicznej w szkole, a charakter przedmiotu jest interdyscyplinarny i cechuje go wysoki wskaźnik spójności - duża ranga przypisywana winna być sferze instrumentalnej oraz uczestnictwa studentów w zajęciach w uczelni oraz w szkole w toku praktyki PEDAGOGICZNEJ. Nie mniejszą wagę należy przypisywać pracy własnej studenta w studiowaniu literatury (wskazanej oraz wybieranej wedle własnego uznania studenta). Ocena ogólna wyrażona jest wskaźnikiem syntetycznym uwzględniającym wszystkie wskaźniki cząstkowe dot. wiedzy – umiejętności oraz kompetencji (postaw) społecznych. Korzystając z teoretycznych podstaw metrologii dydaktycznej ocenę końcową E z przedmiotu można uznać jako składową wg formuły: $E = 0,4xW + 0,3xU + 0,3xK.$

Uzyskana Ranga / Ocena $E = 0,4xW + 0,3xU + 0,3xK.$		Wskaźnik syntetyczny - podstawa oceny
$4,61 \leq E \leq 5,0$	bardzo dobry	Wyróżniające wyniki z ewentualnymi mało istotnymi błędami
$4,20 < E \leq 4,60$	dobry plus	Powyżej średniego standardu z nielicznymi dość istotnymi błędami
$3,85 < E \leq 4,20$	dobry	Ogólnie wysoka aktywność z szeregiem dość istotnych błędów
$3,30 < E \leq 3,85$	dostateczny plus	Wynik zadowalający, ale zbyt liczne i dość istotne błędy
$3,00 < E \leq 3,30$	dostateczny	Aktywność i osiągnięcia studenta spełniają minimalne kryteria
$E < 3,00$	niedostateczny	Student wykazuje niską aktywność i wyraziste braki wobec określonych KRK i / lub standardów kształcenia nauczycieli .

B. Alternatywne kryterium ilościowe (aktuarialne)

Efekty kształcenia dla przedmiotu	Ocena 2,0	Ocena 3,0	Ocena 3,5	Ocena 4,0	Ocena 4,5	Ocena 5,0
P_W01	Student nie potrafi wyjaśnić uwarunkowań, istoty i złożoności procesu diagnostycznego /wiedza niezadawana, poniżej 50%/	Student opisuje w zadowalającym stopniu z licznymi błędami / 51% do 60% wyjaśnia uwarunkowania, istotę i złożoność procesu diagnostycznego	Student w zadowalającym stopniu, ale z niedociągnięciami /61% do 70%/ wyjaśnia uwarunkowania i istotę i złożoność procesu diagnostycznego	Student w dobrym stopniu /71% do 80% wyjaśnia uwarunkowania, złożoność i istotę procesu diagnostycznego	Student w wysokim stopniu /81% do 90%/ wyjaśnia uwarunkowania, złożoność i istotę procesu diagnostycznego	Student w znakomitym stopniu /91% i więcej%/ wyjaśnia uwarunkowania, istotę i złożoność procesu diagnostycznego
P_W02	Student nie potrafi rozpoznawać problemów	Student w zadowalającym stopniu, ale z licznymi błędami,	Student w zadowalającym stopniu, ale ze	Student w dobrym stopniu rozpoznaje	Student w wysokim stopniu rozpoznaje	Student w znakomitym stopniu rozpoznaje

	edukacyjnych w przedszkolu i szkole stopniu/wiedza 50% i poniżej/	rozpoznaje problemy edukacyjne w szkole i przedszkolu /wiedza 51% do 60%/	znacznymi niedociągnięciami, rozpoznaje problemy edukacyjne w szkole i przedszkolu /wiedza 61% do 70%/	problemy edukacyjne w szkole i przedszkolu/ wiedza 71% do 80%/	problemy edukacyjne w szkole i przedszkolu /wiedza 81% do 90%/	problemy edukacyjne /91% i więcej/
P_W03	Student nie potrafi nazwać i scharakteryzować specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci /wiedza 50% i poniżej	Student w zadowalającym stopniu, ale z licznymi błędami nazywa i charakteryzuje specjalne potrzeby edukacyjne dzieci/ wiedza 51% do 60%/	Student w zadowalającym stopniu, ale ze znacznymi niedociągnięciami nazywa i charakteryzuje specjalne potrzeby edukacyjne dzieci /wiedza 61% do 70%/	Student w dobrym stopniu nazywa i charakteryzuje potrzeby edukacyjne dzieci/ wiedza 71% do 80%/	Student w wysokim stopniu nazywa i charakteryzuje specjalne potrzeby edukacyjne dzieci /wiedza 81% do 90%/	Student w znakomitym stopniu nazywa i charakteryzuje specjalne potrzeby edukacyjne dzieci /91% i więcej/
P_U01	Student nie potrafi dobierać technik badawczych do diagnozy określonych problemów edukacyjnych/ umiejętności 50% i poniżej/	Student w zadowalającym stopniu, ale z licznymi błędami dobiera techniki badawcze do diagnozowania określonych problemów edukacyjnych /umiejętności 51% do 60%/	Student w zadowalającym stopniu, ale ze znacznymi niedociągnięciami dobiera techniki badawcze do określonych /umiejętności 61% do 70%/	Student w dobrym stopniu dobiera techniki badawcze do określonych problemów edukacyjnych /umiejętności 71% do 80%/	Student w wysokim stopniu potrafi dobierać techniki badawcze do wybranych problemów edukacyjnych /81% do 90%	Student bezbłędnie dobiera techniki badawcze do określonych problemów edukacyjnych /umiejętności 91% i więcej/
P_U02 P_U03 P_U05	Student nie potrafi zaprojektować i przeprowadzić badania diagnostycznego w środowisku edukacyjnym dziecka- w wybranym przez siebie obszarze /umiejętności 50% i mniej/	Student w zadowalającym stopniu, ale z licznymi błędami projektuje i przeprowadza badania diagnostyczne w środowisku edukacyjnym dziecka - w wybranym przez siebie obszarze/ umiejętności 51% do 60%	Student w zadowalającym stopniu, ale ze znacznymi niedociągnięciami projektuje i przeprowadza diagnozę w środowisku edukacyjnym dziecka- w wybranym przez siebie obszarze /umiejętności 61% do 70%/	Student w dobrym stopniu projektuje i przeprowadza diagnozę w środowisku edukacyjnym dziecka- w wybranym przez siebie obszarze /umiejętności 71% do 80%/	Student w wysokim stopniu projektuje i przeprowadza badania diagnostyczne w środowisku edukacyjnym dziecka – w wybranym przez siebie obszarze /umiejętności 81% do 90%/	Student w znakomitym stopniu projektuje i przeprowadza badania diagnostyczne w środowisku edukacyjnym dziecka- w wybranym przez siebie obszarze /umiejętności 91% i więcej/
P_U04	Student nie potrafi dokonać analizy ilościowej i	Student w zadowalającym stopniu, ale z licznymi błędami dokonuje analizy	Student w zadowalającym stopniu, ale ze znacznymi niedociągnięciami	Student w dobrym stopniu dokonuje analizy	Student w wysokim stopniu dokonuje analizy	Student w znakomitym stopniu dokonuje analizy

	jakościowej oraz zinterpretować wyniki badań /umiejętności 50% i niższe/	ilościowej i jakościowej oraz interpretuje wyniki badań /umiejętności 51% do 60%/	mi dokonuje analizy ilościowej i jakościowej oraz interpretacji badań /umiejętności 61% do 70%/	ilościowej i jakościowej oraz interpretuje prawidłowo wyniki badań i przedstawia je na zajęciach /umiejętności 71% do 80%	ilościowej i jakościowej oraz bardzo dobrze interpretuje i przedstawia na zajęciach wyniki badań /umiejętności 81% do 90%/	ilościowej i jakościowej oraz profesjonalnie interpretuje i przedstawia na zajęciach wyniki badań /umiejętności 91% i więcej/
P_K01 P_K02	Student nie wykazuje aktywności, nie podejmuje trudu, nie oznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań diagnostycznych. Nie identyfikuje się z dylematami związanymi z wykonywaniem przyszłego zawodu nauczyciela. /50% i mniej % aktywności i zaangażowania /	Student w niewielkim stopniu podejmuje aktywność i trud oraz rzadko oznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań. Rzadko identyfikuje się z dylematami związanymi z wykonywaniem przyszłego zawodu nauczyciela /51% do 60% aktywności i zaangażowania/	Student w stopniu zadowalającym podejmuje aktywność i trud, zadowalająco oznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań. Stara się zidentyfikować z dylematami związanymi z przyszłym zawodem nauczyciela /61% do 70% aktywności i zaangażowania/	Student w dobrym stopniu podejmuje aktywność i właściwie jest zaangażowany w realizację indywidualnych i zespołowych działań. Prawidłowo identyfikuje się z dylematami związanymi z przyszłym zawodem nauczyciela /aktywność i zaangażowanie 71% do 80%/	Student w wysokim stopniu podejmuje aktywność i trud, jest zaangażowany w realizację indywidualnych i zespołowych działań. Bardzo dobrze identyfikuje się z dylematami związanymi z przyszłym zawodem nauczyciela /81% do 90% aktywności i zaangażowania/	Student w bardzo wysokim stopniu podejmuje aktywność i trud, jest zaangażowany w realizację indywidualnych i zespołowych działań. Znakomicie identyfikuje się z dylematami związanymi z przyszłym zawodem nauczyciela. /91% i więcej aktywności i zaangażowania/

Przykładowe narzędzie pomiaru efektów kształcenia (test samokontrolny):

WIEDZA

A. Zadania wymagające wiedzy biernej

1. Wymenić i opisać zwięźle 2- 3 kryteria, jakie powinien spełniać wywiad pośredni – oraz podać wraz z uzasadnieniem przykład sytuacji, w której przeciwwskazane jest przeprowadzanie wywiadu w ogóle.
2. Wymenić i opisać zwięźle 2-3 kryteria, jakie powinien spełniać test osiągnięć szkolnych – oraz podać wraz z uzasadnieniem przykład sytuacji, w której przeciwwskazane jest testowanie. .
3. Wymenić i opisać zwięźle 2- 3 kryteria, jakie powinna spełniać dobra ankieta – oraz podać wraz z uzasadnieniem przykład sytuacji, w której przeciwwskazane jest ankietowanie.
4. Omówić zwięźle różnice między badaniami ilościowymi a badaniami jakościowymi. W tym kontekście przytoczyć wraz z uzasadnieniem przykład sytuacji, w której nie powinna być interpretowana średnia arytmetyczna.

UMIĘTNOŚCI

B. Zadania wymagające wiedzy czynnej

1. Rozróżnić pojęcia i poprzeć je przykładami:
 - 1) „diagnoza kauzalna” a „zegar ewaluacyjny”,

- 2) „diagnostyka behawioralna” a „diagnostyka tradycyjna” ,
 - 3) „podejście nomotetyczne” a „podejście idiograficzne” w diagnostyce,
 - 4) „diagnoza kliniczna” a „diagnoza statystyczna” ,
 - 5) „terapia pedagogiczna” a „diagnostyka psychopedagogiczna” .
2. Podać kryteria i przytoczyć przykład badań w przypadku, gdy jest to diagnoza pełna.
 3. Określić precyzyjnie jedną wybraną zmienną niezależną oraz co najmniej jedną zmienną zależną występujące w procedurze badań pedagogicznych, a następnie zwięźle zinterpretować je.
4. Podać przykłady badań, w których uzyskano współczynnik korelacji $r = -1$.
Sformułować na tej podstawie precyzyjnie prawidłowość (hipotezę) głoszącą tego typu współzależność.
 5. Podać przykłady kontekstów badawczych, w których *umiejętność czytania przez diagnozowane dziecko* jest:
 - a) stałą cechą badanej jednostki,
 - b) cechą zmienną badanej jednostki.
 Podać w każdym przypadku co najmniej jeden wskaźnik zmiennej.
- C. Zadania wymagające refleksyjności i projektowania
- C.1. Opisać syntetycznie wybrany przykład zjawiska (z wykładu lub własny) poddanej diagnostyce psychopedagogicznej oraz zinterpretować to zjawisko na podstawie przestudiowanej literatury. Wyrazić syntetycznie - wg obranych przez siebie norm - samoocenę odnośnie nabytych kompetencji z uwzględnieniem znajomości literatury w zakresie metod i technik badań diagnostycznych.

ZACHOWANIA I POSTAWY (KOMPETENCJE SPOŁECZNE)

1. Dokonać zwięzłej interpretacji przestudiowanego wybranego artykułu (fragmentu książki) o tematyce edukacyjnej – oraz sformułować konkluzje - dyrektywy mające na celu poprawę opisanego (zdiagnozowanego) wycinka rzeczywistości. Można wybrać problematykę poruszoną w konkluzji przesłanej wcześniej e-mailem (w takim przypadku należy podać przybliżoną datę jej wysyłki).
Wyrazić syntetycznie - wg obranych przez siebie norm - samoocenę odnośnie nabytych kompetencji z uwzględnieniem znajomości literatury w zakresie diagnostyki psychopedagogicznej.